

Sandefjord, 18. januar 2011: Vedtak i sak 116-2010.

Klager: NN

Innklaget: KrediNor, Postboks 782 Sentrum, 0106 Oslo.

Saken gjelder: Om kravene er betalt rettidig. Om innklagede har handlet i strid med god inkassokikk ved å iverksette inkasso før innbetalinger er registrert.

Thor Dahls gt. 1 A
Postboks 311, 3201 Sandefjord
Tlf.: 33 46 56 57 . Faks: 33 46 93 13
E-Mail: post@inkassoklagenemnda.no
Bankgiro: 2490.56.30748
Org.nr.: 971 317 612
www..inkassoklagenemnda.no

1. Kravet

Klagen gjelder opprinnelig to ulike fakturakrav fra henholdsvis XX og YY. Hovedkravene utgjorde henholdsvis kr 1 368,59 og 5 142,26. Fordringshaver sendte selv både fakturaer og inkassovarsler. Grunnet manglende betaling ble kravene oversendt til inkasso. Betalingsoppfordring, tillagt salær etter lett sats, ble sendt i begge sakene. Hovedkravene ble betalt direkte til fordringshaver og innbetalingene var registrert etter at inkasso var iverksatt. Plikten til å betale inkassosalærene bestrides av klager.

2. Saksforholdet

Lier Fibernet AS

Da fakturaen ikke ble betalt ved forfall, sendte fordringshaver 04.03.10 inkassovarsel til skyldner med betalingsfrist 18.03.10. Grunnet fortsatt manglende betaling innen betalingsfristen i inkassovarselet ble kravet oversendt til innklagede som 22.03.10 sendte betalingsoppfordring tillagt kr 240 (korrigert for kr 60 i purregebyr) i inkassosalær. I betalingsoppfordringen ble det spesielt gjort oppmerksom på at salæret ville bli fordoblet dersom betalingsfristen ble oversittet med mer enn 14 dager.

I brev 25.03.10 til innklagede opplyste adv. ZZ om at hun var anmodet av skyldner om bistand i forbindelse med mottatt betalingsoppfordring fra innklagede. Det ble vist til at kravet ble betalt om kvelden 18.03.10. Adv. ZZ viste videre til at hun hadde merket seg at innklagede gjentatte ganger hadde sendt ut betalingsoppfordringer for krav som allerede var betalt innen fristen i det utsendte inkassovarsel, noe som hun mente tydet på at det er noe fundamentalt galt med de rutinene Kredinor benytter seg av. Avslutningsvis het det at hun ville vurdere å sende saken som klagesak til Inkassoklagenemnda.

Girobrev for salærkravet samt renter, i alt kr 543,88. ble sendt skyldner 03.06.10

YY

Etter at faktura ikke var betalt innen forfall, sendte fordringshaver 29.04.10 inkassovarsel med betalingsfrist 13.05.10 til skyldner. Grunnet fortsatt manglende betaling ble kravet oversendt til innklagede som 18.05.10 sendte betalingsoppfordring med tillegg av kr 540 (korrigert for kr 60 i purregebyr) i inkassosalær. I betalingsoppfordringen ble det spesielt gjort oppmerksom på at salæret ville bli fordoblet dersom betalingsfristen ble oversittet med mer enn 14 dager.

Etter å ha mottatt melding fra fordringshaver om at hovedkravet var betalt direkte til dem den 18.05.10, sendte innklagede girobrevet "Delbetaling" der skyldner ble oppfordret til å betale omkostningskravet innen 31.05.10.

Med bakgrunn i mottak av innklagedes kravbrev "Betalingsoppfordring" og "Delbetaling" tilskrev adv. ZZ innklagede den 26.05.10. Det ble vist til at hun var anmodet om bistand fra skyldner. Adv. ZZ opplyste at inkassovarsel var mottatt med betalingsfrist 13.05.10, men siden dette i 2010 var en helligdag, ble betalingsfristen forskjøvet til dagen etter, den 14. mai. Fakturaen ble lagt til betaling i nettbank om kvelden 14.05.10 og betalingsfristen i inkassovarselet er dermed overholdt. Kravet på inkassosalær ble avvist, da adv. ZZ mente innklagede har handlet i strid med god inkassokikk ved ikke å ta hensyn til at betalingsfristen falt på en helligdag og at registrering av betalingen ble forsinket av helligdager.

I brev av 15.06.10 fremmet adv. ZZ en klage til Inkassoklagenemnda. Hun mente blant annet at skyldner er blitt utsatt for brudd på god inkassokikk flere ganger ved at innklagede har sendt betalingsoppfordring med

krav på inkassokostnader til tross for at kravet skal være betalt via nettbank den dagen betalingsfristen i fordringshavers inkassovarsel utløp. Det ble videre vist til at det må stride mot god inkassoskikk når innklagede fortsetter å sende henvendelser direkte til skyldner når man er kjent med at skyldner har anmodet om advokatbistand. I slike tilfeller skal ytterligere korrespondanse skje med advokaten.

Sekretariatet for Inkassoklagenemnda oversendte klagen til innklagede for uttalelse i brev 30.06.10. I innklagedes tilsvaer ble kravene på inkassosalær opprettholdt i sin helhet. Det ble vist til at kravene var betalt etter utløpet i betalingsfristen i inkassovarslene og at salærene derfor var rettmessige.

Sekretariatet for Inkassoklagenemnda avviste klagen i brev av 09.09.10. Det ble vist til at innbetalingen må være levert bank innen betalingsfristen for å være betalt rettidig. Til tross for at skyldner var oppfordret til å dokumentere at betalingen var foretatt rettidig, var dette ikke etterkommet. Det ble videre vist til at nemnda i sin praksis har lagt til grunn at det følger av alminnelige bevisbyreregler og lojalitetsplikt i kontraktsforhold at skyldner har "plikt" til å sannsynliggjøre rettidig betaling.

Advokat ZZ underrettet i brev 28.09.10 sekretariatet for Inkassoklagenemnda om at klagen ble opprettholdt. Det ble vist til at det kunne synes som om nemndas sekretariat ikke hadde oppfattet hva klagen gjelder, i det man hadde festet seg ved de to sakene som var vedlagt klagen som eksempler og uten videre hadde lagt motpartens forklaring til grunn. Det ble videre vist til at klagen ikke gjaldt spørsmålet om plikt til å betale inkassosalær, men innklagedes praksis som øyensynlig må være motivert av ønsket om å kunne beregne mest mulig inkassosalær. Adv. ZZ viste blant annet til at etter gjeldende rett er betaling foretatt når man har anmodet bank, post eller lignende om å viderebefordre betalingen uten hensyn til når betalingen mottas av kreditor, og at det er uten betydning når betalingen går ut av betalerens konto. Hun opplyste videre at innklagede oftest setter betalingsfristen til torsdag eller lørdag og allerede påfølgende mandag sender de ut betalingsoppfordring uten at det undersøkes om betaling er skjedd innen den fastsatte frist. Vedlagt brevet lå ny betalingsoppfordring vedrørende nytt krav fra YY.

I nye brev 25.11.10 og 15.12.10 har adv. ZZ fremlagt kopi i nok en sak fra XX. Hun viste til at det synes åpenbart at innklagede har valgt en praksis som ser bort fra når et beløp virkelig er betalt etter gjeldende rett for å kunne beregne mest mulig inkassosalær og forutsatte at Inkassoklagenemnda nå grep inn og sørget for at innklagede endrer sin rettsstridige praksis.

Klagen ble etter dette besluttet overført til behandling i nemnda.

3. Partenes anførsler

Klager anfører at innklagede ikke har lagt inn tilstrekkelig tid i sine systemer til at innbetalinger blir registrert før betalingsoppfordring blir sendt ut, samtidig som man heller ikke undersøker om innbetaling er skjedd til kreditor før betalingsfristen i inkassovarslet er utløpt. Det synes som om innklagede ikke vil akseptere vanlig norsk rett om at betaling er skjedd når post eller bank er anmodet om å formidle betaling, uavhengig av når betalingen mottas av betalingsmottakeren. Det anføres at betaling er skjedd når betalingen er lagt inn i nettbank og at det således er uten betydning når betalingen går ut av betalerens konto.

I saken fra YY var betalingsfristen satt til 13.05.10 som var Kristi Himmelfartsdag. Etter vanlige regler forskyves da fristen til nærmeste hverdag som var fredag 14.05.10. Betaling skjedde via nettbank den 14.05.10, men på grunn av lørdag, søndag og 17. mai ble betalingen først registrert 18. mai, samme dag som innklagede sendte betalingsoppfordring. Betalingen var likevel rettidig.

Endelig anføres at det strider mot god inkassoskikk å fortsette å sende henvendelser til skyldner i saker hvor innklagede er kjent med at skyldner har anmodet om advokatbistand.

Innklagede anfører at omkostningskravene er rettmessige da betalingene er foretatt etter at omkostningene er påløpt. Innklagede fikk beskjed om at innbetaling i saken til XX AS var foretatt 22.03.10, samme dag som betalingsoppfordringen ble sendt. Det anføres at i den utstrekning skyldner dokumenterer at valid

betalingsoppdrag er innlevert post eller bank innen fristens utløp, vil krav om omkostninger bli slettet. Det må imidlertid være et minstekrav at slik dokumentasjon kan fremlegges. Det anføres at adv. ZZs argumentasjon umulig kan føre frem.

I saken fra YY fikk man melding fra fordringshaver om at hovedkravet var betalt direkte til dem den 18.05.10. Det anføres at selv om man legger skyldners betalingstidspunkt til grunn, kan krav om dekning av omkostningen opprettholdes da også skyldners betalingstidspunkt er etter utløpet av betalingsfristen i inkassovarslet.

4. Inkassoklagenemndas syn på saken

Saken ble behandlet i fulltallig nemndmøte 20. desember 2010 og vedtak ble fattet med følgende begrunnelse:

Etter inkassoloven § 22 og avtale mellom Norske Inkassobyråers Forening og Forbrukerrådet av 20.02.03 om klagenemnd for inkassotjenester behandler Inkassoklagenemnda klage på inkassoselskaper i forbindelse med tvist om forpliktelser etter inkassoloven.

Inkassoloven gjelder inndriving av forfalte pengekrav. Etter inkassoloven § 17 første ledd plikter skyldneren å erstatte fordringshaverens nødvendige kostnader ved utenrettslig inndriving etter standardsatser fastsatt i forskrifter med hjemmel i lovens § 19. Før utenrettslig inndriving kan iverksettes, må fordringshaver eller inkassator, i samsvar med inkassoloven § 9, etter kravets forfall, ha sendt skyldneren skriftlig varsel på papir om at inkasso vil bli satt i verk og i varslet ha gitt skyldneren en betalingsfrist på minst 14 dager som må ha løpt ut uten at beløpet er betalt.

Nemnda tar først stilling til om klagers innbetalinger er skjedd rettidig. Det følger av Ot prp nr. 2 (1987-88) at skjæringspunktet for når det påløper inkassokostnader, er etter utløpet av betalingsfristen i inkassovarslet og når inkassoselskapet har mottatt inkassooppdraget. Av inkassoforskriftens § 2-3 fremgår det at dersom betalingsfristen i betalingsoppfordringen er oversittet med mer enn 14 dager, fordobles inkassosalæret.

Skyldners advokat mener kravene er betalt rettidig. Hun viser til at betalingen skal anses å ha skjedd innen fristen dersom betalingsoppdraget er mottatt av bank innen fristens utløp, og ikke når den er mottatt hos mottaker. Innklagede på sin side viser til at betalingen ikke er foretatt før etter utløpet av betalingsfristene i inkassovarslene, og at kravene på inkassosalær således er rettmessig.

I saken med YY skal kravet ha blitt betalt i nettbank på kvelden 18.03.10, samme dag som betalingsfristen i inkassovarslet løp ut. Innklagede har på sin side opplyst at de ble orientert av fordringshaver om at betalingen var foretatt den 22.03.10.

Inkassoklagenemnda legger til grunn at etter inkassoloven § 9 anses et krav som rettidig betalt når betalingsoppdraget er levert til bank. Selv om banken ikke viderebehandler et mottatt betalingsoppdrag samme dag som det er mottatt, er dette etter gjeldende rett å anse for rett betalingsdag. Giroblanketter som kommer inn til banken like før stengetid, vil således kunne behandles neste dag. Tilsvarende må det være ved betaling i nettbank eller telegiro fram til kl 23.59.59 på betalingsfristens siste dag.

Nemnda legger etter dette til grunn at betalingsformidlingen kan ta noen dager, og at betalinger innlevert bank innen betalingsfristens utløp ofte ikke vil bli registrert først etter utløpet av betalingsfristen. Dette er også årsaken til at de fleste inkassoselskaper lar det gå noen dager fra betalingsfristens utløp til saken overføres til inkasso. Kan det dokumenteres eller på annen måte sannsynliggjøres at betalingsoppdraget er levert bank innen betalingsfristens utløp, har skyldneren betalt rettidig og er ikke erstatningsansvarlig for påløpte inkassoomkostninger. Mottakeren av en innbetaling har imidlertid ikke har noen mulighet til å bringe klarhet i når et betalingsoppdrag faktisk ble innlevert skyldners bank, men må forholde seg til fordringshavers eller egen banks opplysninger om når beløpet er mottatt. I denne saken har innklagede derfor oppfordret adv. ZZ til å fremlegge dokumentasjon som kan sannsynliggjøre rettidig betaling, uten at dokumentasjon er mottatt. Heller ikke på oppfordring fra sekretariatet for Inkassoklagenemnda er slik dokumentasjon fremlagt.

Nemnda legger til grunn at det er den part som krever et bestemt faktum lagt til grunn, som har bevisrisikoen. I denne saken står påstand mot påstand, og den tvil som derved oppstår må da gå ut over skyldneren hvis advokat har nektet å fremlegge dokumentasjon for når betalingsoppdraget ble levert bank. Nemnda viser i denne sammenheng også til at det kun er skyldneren som kan fremskaffe slik dokumentasjon, og at det enkelt kan gjøres ved en gebyrfri utskrift fra betalers konto i nettbanken.

Nemnda legger etter dette til grunn at skyldneren ikke har gjort det overveiende sannsynlig at kravet er betalt i tide, og klager kan således ikke gis medhold i at betalingen til XX er rettidig.

I saken med YY skal skyldner ha gitt sin bank i oppdrag å betale kravet 14.05.10, som er dagen etter betalingsfristen i inkassovarselet. Det er anført at betalingen er rettidig fordi betalingsfristen falt på en helligdag, og at betalingsfristen derfor ble forskjøvet til dagen etter, som var en fredag. Grunnet helg og at 17. mai falt på en mandag, skal betalingen ha blitt registrert hos fordringshaver først 18. mai.

Nemnda legger til grunn at forfallsdato for fakturakrav utsettes til første virkedag når kravet forfaller på en lørdag, søndag eller annen helgedag eller 1. eller 17. mai etter analogisk anvendelse av gjeldsbrevloven § 5 annet ledd. Dette gjelder imidlertid ikke ved beregning av betalingsfrist i et inkassovarsel. Det følger av forarbeidene til inkassoloven, særlig Ot prp nr 2. s 114 som sier at betalingsfristens siste dag i et inkassovarsel blir samme ukedag som varselet ble sendt selv om dette er en helligdag. Inkassoklagenemnda legger forarbeidenes uttalelser til grunn for sin praksis. Selv om kravet skal være lagt til betaling 14.05.10, slik adv. ZZ opplyser, er den etter nemndas mening foretatt etter at betalingsfristen i inkassovarselet utløp.

Klager har således betalt kravet etter at erstatningsplikten for inkassoomkostningene inntrådte, og klager kan derfor heller ikke gis medhold i at betalingen til YY er rettidig.

Nemnda har videre tatt stilling til om det er i strid med god inkassosikk å sende krav direkte til skyldneren når inkassator er orientert om at skyldner er representert ved advokat.

I denne saken har innklagede sendt kravbrev til skyldnerens adresse også etter at adv. ZZ hadde informert om at hun bisto skyldner i saken. Nemnda mener det er kritikkverdig av innklagede å ikke respektere advokatrepresentasjon. Innklagede har ikke reagert på henvendelsen fra advokaten i noen av sakene, men har fortsatt å sende kravbrev til skyldner. Dette vitner om mangelfulle interne rutiner hos innklagede, noe som er uheldig. Nemnda bemerker at også advokaten i denne saken kunne vært klarere på at henvendelser i saken skulle rettes til henne og ikke skyldneren, uten at det er tillagt avgjørende betydning. Nemnda har imidlertid lagt avgjørende vekt på at omkostningene allerede var beregnet på begge sakene da innklagede tidligst ble kjent med at klager var representert ved advokat. At krav er sendt direkte til skyldner er etter nemndas mening klart uheldig, men etter en helhetsvurdering er nemnda likevel under noen tvil kommet til at innklagede i disse to sakene ikke har påført skyldneren økt påtrykk, skade eller ulempe, jf. inkassoloven § 8 annet ledd, ved å sende krav direkte til skyldneren etter at de var kjent med representasjonen.

Nemnda er etter dette kommet til at ingen av de påberopte grunnlag kan føre frem, og klageren plikter da å betale inkassoomkostningene.

Vedtaket er enstemmig.

5 Vedtak

Klager gis ikke medhold og plikter å betale inkassoomkostninger i saken.

Rune Jensen
Leder Inkassoklagenemnda